

KIETIÜJSÁG

Felelős igazgató: Dr. SOMODI ANDRÁS

Előfizetési árak belföldön: Egy évre 800, félévre 400, negyedévre 200, egy hóra 70 lej. Magyarországon egy évre 50, félévre 25, ¼ évre 12.50, egy hóra 4.50 pengő.

Kiadótulajdonos: LAPKIADÓ R.T.

Törvényszéki lajstromozási szám: 47.
(Dos. No. 895. Trib. Cluj.)

XXI. ÉVFOLYAM. — 133. SZÁM.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ENDRE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Cluj, Baron L. Pop ucca 5. sz. Telef.: 15-08. Levélcím: Cluj, postafiók 101. sz. — Taxa postală plătită în numer: No. 24.256/1927

A prágai kormány két törvénytervezetet terjeszt a parlament elé a nemzeti-ségi kérdésben

Henlein kijelentette, hogy a szudéta-német törekvéseknek semmi közük nincs a Németország és Csehszlovákia közötti hatalmi harchoz — A felvidéki magyarság nem ismeri el képviselőinek a Hodzsa miniszterelnöknél megjelent, cseh kormánytöredékhez tartozó magyarszármazású képviselőket

(PRÁGA, június 16.) A csehszlovák kormány és a szudéta-német párt vezetői között tovább folynak a tárgyalások. Prágában bizonyosra veszik, hogy a mostani megbeszélések eredményre is vezetnek. Hodzsa miniszterelnök a szerda esti prágai rádióbeszédében már be is jelentette, hogy a csehszlovák képviselőház július 15-én fog foglalkozni a nemzeti-ségi kérdéssel. A prágai kormány két törvénytervezetet terjeszt elő. Az első a kisebbségi nyelvek használatának jogaira vonatkozik, a második törvényjavaslat pedig a szudéta-németek emlékiratában foglalt pontok alapján készül el és az önrendelkezési joggal kapcsolatos kérdéseket foglalja magában. Az első tervezet megszavazásához a szavazatok háromötöde, a második, alkotmánymódosító intézkedéseket tartalmazó tervezet elfogadásához pedig a szavazatok kétharmada szükséges.

A németekkel folytatott tárgyalásokkal párhuzamosan megkezdődtek a megbeszélések Hodzsa miniszterelnök és a csehszlovákiai magyarság képviselői között is. A németekkel és a magyarokkal folytatott tárgyalások közben Hodzsa kihallgatáson volt Benes köztársasági elnökkel.

A csehszlovákiai szociáldemokrata pártok a cseh és a német szociáldemokraták ugyan-csak tárgyaltak egymással. A két párt közös szociáldemokrata alapon foglalkozott a leg-utóbbi eseményekkel és a tárgyalások közös álláspont létesítésére vonatkoznak.

„A szudéta-németek helyzete nem Csehszlovákia belügye”

Henlein Konrád, a szudéta-németek vezére nyilatkozott a helyzetről az „Evening Standard” című angol lapnak. A szudéta-németek követeléseiket tárgyalások útján akarják elfogadtatni, — mondotta Henlein — és egy ilyen kérdés, mint amilyen a szudéta-németek helyzete, nem marad hat megoldatlanul, annál is inkább, mert ez nem csak Csehszlovákia belügye, hanem ma már az egész világot érintő kérdés. Komoly okom van annak feltételezésére, — folytatta, — hogy a prágai megbeszélések sikertelensége esetén a helyzet megoldása érdekében a nyugati hatalmak kezdeményezéssel lépnek föl.

Henlein hangoztatta végül, hogy a szudéta-németek törekvéseinek semmi köze sincs a Németország és Csehszlovákia közötti hatalmi harchoz, kétségtelen azonban, hogy Berlin és Prága viszonyát a szudéta-német kérdés megoldása kedvezően befolyásolhatja.

Kedvezőtlenül alakult Csehszlovákia gazdasági és pénzügyi helyzete

Prágai jelentés szerint a bizonytalan politikai helyzet a csehszlovákiai gazdasági és pénzügyi helyzetet is nagymértékben befolyásolta. A pénzforgalom kétféle csehszlovák koronával emelkedett, a mozgósítást követő napok után számtalan bankbetétet vettek ki.

Az állampénztár függő adósságai a tizenkét-milliárd csehszlovák koronát is meghaadják.

Mértékadó körök szerint, a pénzügyi nehézségek még a nemzetvédelmi célra folyó gyűjtés után sem

szűnnek meg, jóllehet a gyűjtéstől ötszázmillió csehszlovák koronát remélnek. Szó van arról, hogy az állam a fogyasztási adót emelni fogja. Csehszlovákia állítólag külföldi kölcsön felvételére készül. A szlovenszói magyarság körében nagy és általános meglepetést keltett, hogy Hodzsa, a cseh kormány koalícióhoz tartozó magyar származású Csomor, Schults és Stunda képviselőkkel kezdett tárgyalásokat. Bár az említett képviselők magyar származásúak, Benes cseh nemzeti-szocialista listáján és a cseh szociáldemokraták listáján kerültek be a parlamentbe és a felvidéki magyarság sohasem tekintette őket igazi képviselőinek.

A „Daily Herald” elismeréssel ír Csehszlovákia magatartásáról

A „Daily Herald” című londoni lap hosszabb cikkben foglalkozik a középeurópai helyzettel. A lap méltatja Csehszlovákiának a legutóbbi hetekben tanúsított magatartását, amellyel a legnagyobb mértékben hozzájárul a béke fennmaradásához.

„Németország hidegvérrel fogadja a csehek kihívásait”

(Berlin, június 16.) A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz című félhivatalos német lap legutóbbi számában Daladier francia miniszterelnök legutóbbi külpolitikai nyilatkozataival foglalkozik. — Németország, írja a ber-

lini lap, teljes hidegvérrel és fegyelmettséggel fogadja a csehek kihívásait s a szuronyokkal, valamint a repülőgépekkel való fenyegetőzést. Nagyon hasznos lett volna, ha a francia sajtóból azonnal és idejében érkezett intelem útján kiküszöböltek volna minden, a nemzetközi légkört nyugtalanító hangoskodást.

Daladier visszautasítja azt az állítást, hogy a francia kormányra nyomást gyakoroltak volna. Ezért, — írja a német lap — el lehet várni, hogy most már a Spanyolországba irányuló fegyverszállítás ellenőrzéséről szóló angol terv gyakorlati keresztülvitelét is elfogadják, a határokat lezárják, az önkénteseket visszavonják és mindkét fél hadviselői jogát elismerjék, ezzel is bizonyítva, hogy megszűnik a spanyolokra gyakorolt bolsevista nyomás és a spanyol nép maga rendelkezhetik sorsáról. A Daladier által képviselt tétel, hogy senki sem jogosult más nép belső nézeteltéréseiben magát döntőbíróvá megtenni, alkalmas zsinórmérték annak megállapítására, hogy hol kezdődnek egyes országok nemzeti érdekeinek határai, egyúttal azonban azt a felismerést is maguk után kell vonniuk, hogy a nemzetközi együttműködés szelleme nem feledkezhet el a világ-szemléleti elszigetelődésben, vagy az ideológiai próbálkozásokban.

Hodzsa fogadta a német szociáldemokrata párt elnökét

(Prága, június 16.) Hodzsa csehszlovák miniszterelnök esütörtökön fogadta Jakschot, a csehszlovákiai német szociáldemokrata párt elnökét. A megbeszélésen a csehszlovák kormány és a nemzetiségek tárgyalásairól volt szó.

Horogkereszt zászló egy övenméteres gyárkéményen

(Prága, június 16.) A csehszlovákiai Deutsch Liabatban az egyik gyár ötven méter magas kéményére eddig még ismeretlen egyen hatméteres horogkereszt lobogót tűzött ki. A vakmerő ember kiszedte a kémény oldalában elhelyezett vasfokokat, hogy a zászló eltávolítása egyelőre nem lehetséges.

Súlyos viszály Rooseveltnél és az amerikai törvényhozás között

(Washington, június 16.) Az amerikai képviselőház nemrégiben törvényt szavazott meg, amellyel meghosszabbította a szövetségi földhitelkötvények beváltási határidejét. Roosevelt elnök a jelenlegi törvényhozási időszak alatt most először élt tiltakozási jogával s közölte, hogy a törvényt nem szentesíti. Így a javaslat ismét a parlament elé került, az pedig kétszáznyolevannégy szavazattal nyolevannégy ellenében újból megszavazta és legközelebb a szenátus fogja másodszor tárgyalni.

Johnson tábornok, amerikai államtitkár, szerdán újságírók előtt hangoztatta, feltétlenül szükségesnek látja, hogy az amerikai hadfelszerelési üzemek teljes erővel dolgozzanak és minden anyagot készítsenek elő, úgy, hogy a meglevő hadianyag elegendő legyen egy hat hónapig tartó háborús időszakra. Politikai körök szerint, a tábornok kijelentése mutatja, hogy Amerika a legnagyobb határozottsággal felkészül álláspontjának megvédésére.

Közel negyvenmillió lej kár fedezetére rendelték el zárlatot Dandea Emil vagyonaára

Dandea a felelősség egyrészét a főügyészre és főszámvevőre hárítja

(Târgumureș, június 16.) Két hónappal ezelőtt Ursica Dumitru városi főszámvevő ellen megindult a bünvádi eljárás. A belügyminisztérium Avram helyi vezérfelügyelőt küldte ki Târgumureșre, hogy a városháza ügykezelését felülvizsgálja. Avram vezérfelügyelő nemcsak a főszámvevő ügyében ejtette meg a vizsgálatot, hanem megvizsgálta a városi időközi bizottság idejére eső ügyeket is. Már a vizsgálat lefolytatásakor hírek terjedtek el arról, hogy a vezérfelügyelő megállapításai alapján vizsgálat indul Dandea Emil dr. ellen is.

Elrendelték a bünvádi zárlatot

A jól értesültek nem tévedtek. Avram vezérfelügyelő megállapításai nemcsak a belügyminisztériumhoz jutottak el, hanem a târgumureși törvényszék ügyészségéhez is.

Szerdán délelőtti robbant ki Târgumureș nagy szenzációja:

a vizsgálóbíró 476—1938 számú végzésével bünvádi zárlatot rendelt el Dandea dr. vagyonaára s egyben a város ügyeinek vitelénél tapasztalt szabálytalanságok miatt megindította ellene a bünvádi eljárást.

A vizsgálóbíró végzése, kiszivárgott hírek szerint, négy vádpontot sorakoztat fel Dandea dr. ellen.

Négy vádpont

A vádpontok érdemi része a református egyház malmait körül folyó kártérítési perekre vonatkozik. A város, hogy a hatalmas kártérítési összegek elől szabaduljon, 10 millió 600 ezer lejt megvette az egyház malmait. Ezenkívül a nagyobbik malom bérlő, a Schwartz és Schettel örökösök is hatalmas összegű kártérítési pert indítottak a város ellen, ugyancsak amiatt, hogy Dandea tízenegy éve elvette az egyházi malmokat megillető ingyenes villanyáramot.

Azzal is vádolja a vizsgálóbírói végzés Dandea dr. ellen, hogy törvénytelenül vett fel pénzeket a város pénztárából.

s végül a város és a Solidaritatea szövetkezet kapcsolataiból eredt kiadásokért is Dandea dr. teszi felelőssé.

A vizsgálóbírói végzés megállapításai szerint 39 millió 670 ezer lej kár érte a várost. A bünvádi zárlatot is ennek az összegnek erejéig rendelték el Dandea vagyonaára.

A Keleti Újság târgumureși munkatársának alkalmá nyílt, hogy Dandea dr. álláspontját is megismerje az ellene emelt súlyos vád tekintetében.

Mit mond Dandea?

Dandea álláspontja a várost ért hatalmas károkkal kapcsolatban rendkívül érdekes.

Szerinte, — ha a várost valóban érte is volna károsodás, — nem lehet őt egyedül felelősségre vonni. A felelősség egy részét Dandea Nestor dr. városi tiszt főügyészre és Roșu Traian főszámvevőre hárítja, még pedig azért, mert Nestor dr. jogi előadója volt a fentemlített ügyeknek s állásfoglalása döntő fontosságu volt, Roșu főszámvevő pedig nem tett idejében jelentést, hanem csak hónapok múlva, a város káraitól. Álláspontja szerint a bünvádi zárlatot nemcsak az ő, amugysem számottevő vagyonaára kell kiterjeszteni, hanem Nestor dr. és Roșu főszámvevő vagyonaára is.

Az ügy egyelőre a vizsgálat stádiumában van s így annak részletei még nem közölhetők a nyilvánossággal.

Târgumureșen Dandea dr. vád alá helyezése és a vagyonaára elrendelt bünvádi zárlat óriási feltűnést keltett s az egész város lakossága, nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül feszült figyelemmel várja a vizsgálat további fejleményeit.

Elvetemült halottfosztókat tartóztatott le a reghinul-săsesci rendőrség

(Tg.-Mures, június 16.) A Reghinul Săsesci lutheránus temetőben ismeretlen tettesek hosszabb idő óta fosztogatják a sírboltokat. Messzler Adolf temetőőr feljelentést adott be a rendőrséghez s a temető fosztogatók ellen nyomozást indítottak. Megállapították, hogy a tettesek feltörték a koporsókat, a halottakat levetkőztették, ruháikat és az esetleg velük eltemetett ékszereket magukkal vitték.

Több esetben szétrombolták a halottak koporsóit.

Hitler Bécsben személyesen oldja meg az osztrák nemzeti-szocialista szervezetek kebelében felmerült ellentéteket

(Páris, június 16.) A „Le Figaro” című párisi lap úgy tudja, hogy Hitler kancellár pénteken Bécsbe érkezik a bécsi színházi hét megnyitó ünnepségeire. Hitler kancellár két-három napig marad Bécsben s ez alatt az idő alatt — a francia lap szerint — személyesen fogja megoldani azokat az ellentéteket, amelyek az osztrák nemzeti szocialista szervezetek kebelében felmerültek.

Különös bombamerénylet egy keletgalíciai falucska piacán

(Varsó, június 16.) Különös eset tartja izgalomban a keletgalíciai Uwiez falu lakosait. Az elmúlt éjszaka folyamán ismeretlen tettesek felásták a piac egyik részét s a kiásott földből egy dombot alakítottak, amelyre egy táblán a következő

ponyáját, hogy az aranyfogakhoz is hozzájussanak.

Az ügyben most letartóztatották Falati József Ideci de Susu községbeli cigányt és három társát s átadták a tg.-muresi rendőrségnek. A hatóságok hivatalos felvilágosítást a nyomozás érdekében nem adnak ki, de hír szerint vizsgálatot indítanak annak megállapítására, hogy tg.-muresi ékszerészek nem vásároltak-e a rablott arany holmiból.

felirást helyezték el: „Halállal büntődik mindenki, aki ezt a dombot szétbontja.”

A városi hatóságok másnap reggel több munkásnak utasítást adtak, hogy a dombot bontsák szét. Alig dolgoztak a munkások néhány perccel, amikor a domb belsejébe rejtett bomba hatalmas döbbenéssel felrobbant és négy munkást súlyosan megsebesített. A munkásokat súlyos állapotban kórházba szállították. A rendőrség nyomozást indított a csaknem emberhalállal járó különös merénylet tettesének kézrekerítésére.

Betiltották ideiglenesen az „Ordinea” és a „Lumea Românească” című lapok megjelenését

(București, június 16.) A cenzura rendelkezéseinek megszegéséért az „Ordinea” című lap legutóbbi számát elkobozták s a belügyminisztérium a lap megjelenését tizenöt napra felfüggesztette. Ugyancsak a belügyminisztérium célzatos hírek terjesztéséért öt napra betiltotta a „Lumea Românească” című lap megjelenését.

Eredeti közlemény.

Remélem, ismét egészséges leszek...

Zobay Kristóf, Cenei, (Jud. Timis-Torontal) következő rendkívül érdekes tartalmu levelet küldi nekünk:

„... értesítem Önöket, hogy az első üveg Gastro D. elhasználása után, évek sora óta kínzó gyomorgörceim el-elmaradoznak, szíveskedjenek azonnal utánvételt címre megírni 3 üveg Gastro D.-t küldeni, remélem, hogy a kúra után ismét egészséges leszek. Köszöngömből nagyon sokan gyógyultak meg és áldják Önöket kitűnő gyógyszerükért és még nagyon sokan vannak, akik még rendelni fognak, mert aki csak használja, az már rokonai, ismerősei között tovább ajánlja. Én is kérem ezuttal, hogy alábbi ismerősöm címére: Schuld Josef Cenei, ugyancsak 3 üveggel küldeni szíveskedjenek...”

Hasonló hála- és köszönőlevelek tömegesen bizonyítják, hogy a Gastro D. gyógyszer ma már a gyomorbetegség közkincsévé vált. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A TÖBBSÉGI SAJTÓ HANGJA

CURENTUL: Egyre szaporodnak a törvényrendeletek s legtöbb közülük az ellenőrzés célját szolgálja. Eddig is hoztak törvényeket, amelyek szabályozták az adózást, iskolák, utak építéséről intézkedtek s rendezték a különböző állami munkákat, de nem volt olyan törvény, amely számonkérje s megkérdje: mire mennyit költöttünk? Nem volt törvény, amely számonkérje: mennyit fektettünk be olyan munkálatokba, amelyek sohasem fejeződtek be, bár megvalósításuk fontos érdek lett volna. Számos példát sorolhatunk fel erre.

Minden jó volt, de még hiányzott valami: ellenőrzése annak, hogy mi történik a polgár pénzével, számadás az ország nyilvánossága előtt.

*

TIMPUL: Cikksorozatban foglalkoztunk a transzilvániai román fiatalok helyzetével és többször kimutattuk már, hogy — sok az utánpótlás. A falu egyre több végzett fiatalot termel és ma már a falvakból kikerülő középiskolát végzett ifjaknak körülbelül fele szerez egyetemi oklevelet s próbál szellemi pályákra elhelyezkedni. A fiatalság lassan eltávolodik a földtől s kialakulóban van egy beteg és gyökértelen középosztály, amely nem talál elhelyezkedést. Ebben a helyzetben nem volna más megoldás, mint esetenként annyi régi embert eltávolítani helyéről, ahány fiatal jelentkezik és gyorsítani az utánpótlás ütemét. Ez azonban lehetetlen. Mással kell keresni a megoldást.

*

PREZENTUL: A fegyverkezések költségeinek előteremtése most Európa államainak legnagyobb gondja. A fegyverkezési alapok hivatalos fedezete ugyan benne van a hivatalos költségvetésben, de általánosan tudott dolog, hogy ez csak egy része a fegyverkezésre fordított összegeknek. 1935-ig a fedezetek előteremtése nem okozott gondot, mert az általános gazdasági konjunktúra számtalan lehetőséget biztosított a bevételek fokozására. A fegyverkezési láz fokmérője Európában egyre magasabbra ugrik s ugyanakkor a gazdasági viszonyok mind nehezebbé teszik a kiadások fedezetének előteremtését. A fegyverkezések költségeinek előteremtése azonban még ma sem okoz gondot azokban az államokban, amelyek ellenőrző szervek útján felügyelet alatt tartják az ipart és a tőkét.

*

ROMANIA: A szudéta-németek ügye, — mint később kiderült, — május 21-én majdnem világháborúba sodorta Európát. A tárgyalások azóta is folynak, de a német hivatalos sajtóban nem szűnik a panaszok és célzatos hírek áradata arról, hogy milyen kétségbeesés a cseh határok között élő németek helyzete s milyen zaklatásokban van részük. Arról azonban nem számol be a hivatalos német sajtó, hogy milyen bánásmódot tanúsít Németország a saját határai között élő nemzeti kisebbségekkel szemben. A Varsóban megjelenő „Rzeczpospolita” című lapban olvassuk, hogy Németország a legridegebben elzárkózott a területén élő lengyel kisebbség minden jogos kívánságának teljesítése elől, de ugyanakkor elvárja, hogy Lengyelország minden tekintetben támogassa nagyratörő terjeszkedési tervét. Hol van itt a következetesség?

Kiáltvánnyal fordul a világ közvéleményéhez a japán miniszterelnök az árviz-háboru miatt

Eddig több mint százötvenezer ember pusztult el és kétezer falut söpörtek el a hullámok — Ezeröttszáz négyzetkilométer terület került víz alá

(Sangháj, június 16.) A Sárga folyam gátjainak átszakadása következtében minden idők egyik legnagyobb árvízveszedelme zúdult rá Kinára. Az eső az egész területen változatlan erővel tart s így az áradás még fokozódik. A japán hadsereg a lakossággal együttesen megfeszített erővel dolgozik a gátak helyreállításán, új gátak építésén és a mentési munkálatokon.

Az angol lapok hosszú kínai jelentéseket közölnek a példátlan arányú árvízről. Értesüléseik szerint

eddig több, mint százötvenezer ember pusztult el a Sárga folyam hullámaiban.

A mostani áradás és annak következményei a „Times” szerint a történelemben példátlan katasztrófával fenyegetik Kínát. Egyelőre a zavaros jelentésekből

nem lehet pontosan megállapítani, hogy a gátak szakadását valóban a kínai halvezetés hajtotta-e végre, vagy pedig a gát-szakadás hanyagság következménye.

Kétségtelen ugyanis, hogy a háboru miatt a gátörző és javító szolgálatot nem végezték a szükséges figyelemmel.

Sanghaji jelentés szerint a Sárga folyó áradása egyre veszélyesebb és nagyobb méreteket ölt. A japán csapatok Honan tartományban megszüntették minden hadi tevékenységet s most csupán műszaki felkészültségük és háromszázezer kínai földműves támogatásával szállnak szembe az ár pusztításával. Rengeteg ember a lunghaji vasútvonal töltésének épen maradt részén keresett menedéket. Hevenyészett tutajok százai keltek utra, hogy a bajbakerülteket megmentseik.

Csingtau körül valóságos tömegződött,

amely ötszáz négyzetkilométer kiterjedésű és négy méter mély.

Az újonnan képződött tö felszínén a holttestek százai uszkálnak.

A kínai parasztok Délkelet irányba menekülnek.

Az eddig elárasztott terület ezeröttszáz négyzetkilométer és ezen a területen több, mint kétezer község fekszik.

Konoye herceg, japán miniszterelnök közlebről kiáltványt tesz közzé a világ közvéleményéhez és ebben a legélesebben itéli el a kínaiak eljárását. A kínaiak a gátak átszakításával az óriási arányú árvízről ismert Kínában is példátlan arányú árvízveszedelmet idéztek fel, rengeteg ember halálát okozták és még sokkal többet tettek földönfutóvá azért, hogy harcászati előnyt szerezzenek. A kínaiak a védtelen polgári lakosság sokkal nagyobb tömegét tették ezáltal szerencsétlenné, mint amennyi áldozatot az éveken át tartó japán repülőtémadások követelhetnének. Kínának tehát mincs joga, hogy a kínai városok elleni bombázások miatt tiltakozzék.

A kínaiak az utóbbi napokban eredményes légi harcokat vívnak a japánokkal. Honan tartományban kínai vadászpilóták megleptek hat japán bombavető gépet, amelyek bombákat dobtak le a környékre. A japán gépeket nem kísérték vadászgépek is és így valamennyi könnyű zsákmányává lett a kínai vadászgépeknek.

A japán repülőgépek esütőtörkőn is tovább folytatták Kanton bombázását. Hátbatámadást is intéztek a már nagyon megromlott város ellen és több negyede zudították le bombáikat. Az áldozatok számát még egyelőre nem állapíthatták meg.

Anglia csak addig folytatja békepolitikáját, míg a biztos győzelemre felkészül

Olaszország a köztársasági parlamenti zárlatával szeretné bekeríteni Franciaországot — Montini francia képviselő szerint a Blum-kormány katonailag is be akart avatkozni a spanyol háborúba — A nemzetiek negyedszer bombázták Valenciát

(Páris, június 16.) A francia sajtó a legnagyobb figyelemmel foglalkozik a spanyol helyzet alakulásával és annak várható nemzetközi következményeivel. A „L'Ordre” című lap megállapítja, hogy Anglia és Franciaország között változatlanul erős és rendíthetetlen a barátság. A lap úgy véli, hogy Anglia csendben készül elő a háborúra, a legnagyobb erővel fegyverkezik s a helyzet bizonyos mértékben hasonlít az 1914. előtti állapotokhoz. Anglia eddig nagyon sok engedményt tett már Hitlernek és Mussolininek s valószínű, hogy további engedményeket is fog tenni, de abban a pillanatban, amikor győzelmeről biztos lesz, abba hagyja ezt az engedménypolitikát és megindítja a harcot.

Franciaország részéről ugyanerre a szilárd ságra és határozottságra van szükség.

Olaszország tengerészeti zárlatot akar

Az „Oeuvre” című lap azokkal a londoni hírekkel foglalkozik, amelyek tudnivalók, hogy az olaszok a spanyol köztársasági partvidék tengerészeti zárlatát akarják keresztülvinni s ilyen módon akarják Angliát rákényszeríteni a nemzetiek hadviselőfélként való elismerésére.

Ez az eljárás azonban Franciaország valószínű bekerítését jelentené s így a francia kormány nem nézheti tétlenül

a spanyol helyzet fejleményeit.

A „Temps” a spanyol katonai helyzettel foglalkozó cikkében megállapítja, hogy a nemzetiek castelloni győzelme végzetes csapást jelent a köztársaságiakra, mivel közeli lehetőséget nyújt Valencia elfoglalására is. Valencia birtokában pedig a nemzetiek megkezdhetik Madrid ellen is a döntő támadást. Madridot ekkor csak nagyon nehezen lehetne tovább élelmezni, úgy, hogy a spanyol főváros kénytelen lesz megadni magát. Madrid bukása viszont a köztársaságiak végleges összeomlását jelenti.

A „Journal” című párisi lapban Montini független radikális képviselő nyilatkozatot tett közzé s ebben azt állítja, hogy a jelenlegi francia kormányt megelőző Blum-kormány működése utolsó napjaiban katonailag is be akart avatkozni a spanyol polgárháborúba.

Ez a szándéka azért nem valósult meg, mivel a kormány terveit a francia nagyvezérkar elvetette.

Daladier a radikálsocialista párt végrehajtó bizottságának ülésén hosszabb beszédet mondott. Elítélte a spanyolországi és kínai embertelen bombázásokat, amelyek a történelem legkegyetlenebb fejezetébe tartoznak. A kormánynak bekére kell törekednie, — hangoztatta Daladier — de arra is, hogy semmi



A HABZÓ FOGPÉP

esemény ne lepje meg. Daladier végül kijelentette, hogy a francia kormány a spanyol kérdéssel kapcsolatosan nem változtat eddigi politikáján.

A köztársaságiak folytatják Castellon kiűrését

Szerdán a spanyol nemzetiek repülőgépei negyedszer is bombázták Valenciát. Reggel hét óra husz perckor jelentek meg a város felett a nemzeti repülők s mintegy ötven bombát dobtak le, nagy károkat okozva. A kikötőben horgonyzó hajók közül két angol kereskedelmi hajó is megsérült, közülük egyik lángba borult.

A spanyol köztársaságiak folytatják Castellon tartomány kiűrését. Erről a területről a legutóbbi napokban huszonnyolcezer embert telepítettek át a köztársasági Spanyolország más részeibe.

Halálos szerencsétlenség ért egy cluji éjjeliőrt

Egyik társa revolvérével tisztogatása közben halálra sebezte

(Cluj, június 16.) Megdöbbentő szerencsétlenség történt csütörtökön reggel félhatkor a Clemenceau uca 6. szám alatt, a „Fiducitatea” vállalat éjjeliőreinek gyülekező helyén. A város különböző pontjairól egybegyűlt éjjeliőrök fegyvereiket tisztogatták, hogy átadhassák azokat. Nicoara Augustin huszonnyolceves Feleac községi illetőségű éjjeliőr és Sechelea Gavril egymással szembenülve tisztogatták hatlövétű revolvereiket. Sechelea már kész volt a tisztogatással, amikor véletlenül meghúszta ravaszát. A revolver eldőrdült és a vele szemben ülő Nicoara hangos jajveszékkeléssel gyomrához kapott és a földre zuhant. Sechelea revolverében ugyanis még benne maradt egy golyó s az a ravasz elhúzásakor Nicoara gyomrába furódott.

A kétségbeesett éjjeliőrök azonnal a mentőkért telefonáltak, egyben pedig értesítették a szerencsétlenségről a közelben lévő központi rendőrséget is. A központi rendőrség szolgálatos tisztje, Serban kapitány kiszállt a szerencsétlenség színhelyére, rövid idő múlva pedig a mentők is megérkeztek.

Nicoarát a mentők első segélyben részesítették, majd a sebészeti klinikára szállították. Az orvosok megállapították, hogy a golyó átfurta a gyomorfalat.

A szerencsétlen éjjeliőr délelőtt tíz órakor kissebült. Secheleát kihallgatása után átadták az ügyészségnek. Véletlenül okozott emberölésért indítanak elene eljárást. A szerencsétlenségről értesítették Nicoara hozzátartozóit is.

— Pályázati hirdetés helyettes tanári, gyakorló elemi iskolai mintatanítói és internátusi segédfelügyelői állásokra az aiudi református Bethlen kollégium főgimnáziumába és tanítóintézetébe. A főgimnáziumhoz egy román, francia, egy történelem, földrajz, egy német-román, egy francia-latin, egy filozófiai főszakos helyettes tanár és öt internátusi segédfelügyelő bármilyen tanári szakcsoporttal. A tanítóképzőhöz egy rajz-szépírási-kézimunka, egy menyenyiségtan, egy pedagógia, egy történelem-földrajz, egy francia-pedagógia, egy román-magyar és egy gazdaságtan szakos helyettes tanár, továbbá egy gyakorló elemi iskolai mintatanító és öt internátusi segédfelügyelő bármilyen szakcsoporttal. A pályázati határidő július 10. Részletes felvilágosításokat az aiudi református főgimnázium, illetőleg tanítóképző-intézet igazgatósága ad.

Kitelepitik a brasovi közuti vasutat,

mert a régi gőzvasut nem felel meg a kor követelményeinek

A munkásság és a környező falvak lakossága védelmébe veszi a „tramvayt”

(Brasov, június 16.) A városba jövő idegenek elsősorban rendszeresen az ünök fel, hogy az egyik főútcán még mindig valami régimódi gőzmozdony zakatol és füstölög, három-négy kis kocsi húzva maga után.

A „tramvay” néven ismert és emlegetett közuti vasutról van szó, melyet az 1870-es években létesítettek Brasovban. Akkoriban végállomása a mai Lópiac alsó végén, a főter közelében volt s volt egy járata a bertalani vasúti állomáshoz is.

A háború után nemsokára a végállomást a Ferdinand-körutai szemben lévő sétaterre helyezték át és beszüntették az óbrasovi vonalat. Az állomási járat is megszűnt s azóta csak a Sétater-Satulung vonalon jártak a fürge szerelvények.

A „tramvay” története dióhéjban

A közuti ellen sok panaszz hangzott el az évtizedek során. Főleg a füstje és másodsorban a zaja miatt. De ugyanakkor még több érv sorakozott mellette. A Victoria-utca lakói gyakran kérték, hogy velepítsék ki a naponta 30–35-ször a házak között végigszaladó, füstfelhőt ontó, zakatoló vonatot a városon kívülre. A város többi lakói, valamint a hétfalusi lakosság, Noa és Darsta lakói és nyaralói, az útvonalon levő gyárak munkásai tiltakoztak minden ilyen terv ellen.

Az évről-évre ismétlődő harc mindaddig azal végződött, hogy a tramvay ma is vigan járja a Sétater-Satulung útvonalat. De már csak egy mozdony jár, csak egy kemény entia a füstöt, a multhoz képest mérsékeltén, viszont most már tulsúlyban vannak a nyersolajjal hajtott, füst és szag nélküli nagy motoros kocsik, úgy, hogy a panaszok jogossága nagyrészt megszűnt s volt idő, nem is olyan régen, amikor maga a polgármester volt legnagyobb védője a közuti érdekeinek.

Kilakoltatási határozat

Egy hónappal ezelőtt a közuti vasut igazgatósága váratlanul átiratot kapott a városi tanácstól, melyben közölték azt a tanácsi határozatot, mely szerint a szerelvényeknek harmine nap mulya nem szabad a városba bejönniök. Meg kell szüntetni a sétateri állomást, fel kell szedni a sineket és a végállomást a cementgyári megállóhoz kell áthelyezni.

A nagy meglepetést keltő határozat ellen a közuti vasut igazgatósága azonnal fellebbezett a közlekedésügyi minisztériumhoz.

A harmincnapos határidő most telik le,

azonban a vonalmegszüntetésnek, illetve megrovidítésnek még semmi nyomát nem látjuk. A közuti nem hajlandó hárni és fél kilométeres hosszúságú vonalát feladni.

Mit kér a kitiltott közuti vasut igazgatósága?

Mivel indokolja a közuti vasut fellebbezését?

Ime néhány a lényegesebbek közül:

Az utazóközség nem hajlandó a cementgyárig menni, hogy felülhessen a tramvayra, mely Noába, Darstebe, vagy a csángó községekbe viszi.

Az autóbusszforgalom még nem olyan fejlett, sem a városnak, sem más engedélyezett vállalatnak nincs elég gépe ahhoz, hogy pótolhassa a tramvayt, mely egyszerre nagy tömegeket szállíthat.

A közutinak legforgalmasabb vonala, mondhatni életérdeke a sétater cementgyári rész, mert a városi lakosság ezen a részen száll fel tömegesen, hogy kiutazzék, a falusiak pedig nemcsak a város széléig akarnak jönni, mert ott semmi keresnivalójuk nincs, hanem be a város központjába: hivatalokba, piacra, vásárolni, eladni.

Az újonnan létesített gyárak épp a közuti vonalán állanak: az Astra-Unió, a Metrom és más gyárak munkásainak és tisztviselőinek ezreit szállítják a közutin.

Ami a füstöt illeti: az igazgatóság a városban járó egyetlen mozdonyt hajlandó kicserélni motoros kocsival. Egyébként is igyekszik ujjaszervezni a közlekedést s e célból nagyobb ingatlant akar adni, hogy legyen készpénze nagyobb befektetésre.

Értesülésünk szerint a vasútvonal mentén levő községek lakói emlékiratban fordultak a prefektushoz, melyben támogatását kérik ahhoz, hogy a közuti vonalát ne rövidítsék meg és hogy a végállomás maradjon a sétateren.

A mi érzésünk is az, hogy a városnak érdeke meghagyni az eddigi állapotot, annál is inkább, mivel a tramvay valóban évről-évre modernizálódik s az uccák pora mellett az a kis mozdonyfűst, amit annyira kifogásolnak — szinte elenyészik. A városi társasgépkocsikkal való helyettesítés pedig mindaddig nem kívánatos, amíg magában a városban nem járnak rendszeresen a város gépei.

A város és a vidék lakossága nagy érdeklődéssel várja az újabb fejleményeket s főleg azt, hogy kinek ad igazat a közlekedésügyi minisztérium.

Székely Géza

ROVAROK

kört terjesztenek



A német birodalmi pénzügy-miniszter sem hajlandó váltalmai Ausztria tartózásait

(Kiel, június 16.) A német birodalmi pénzügyminiszter Kielben tett nyilatkozatában kijelentette, hogy Németország nem veheti át a volt Ausztria tartózásait. Ezek a tartózasok a német birodalomra nézve nem képezhetnek jogi kötelezettséget.

Egymillió lejjel károsított meg hetven kereskedőt az Amerikába szökött nemzetközi szélhámos

(Cernauti, június 16.) Nagyszabású szélhámoság ügyében indított nyomozást a rendőrség. Két nap alatt hetven cernauti kereskedő feljelentést tett egy Friedberg nevű ügynök ellen szélhámoság és sikkasztás címen. Friedberg áruszállításra pénzt vett fel, de az árukat nem szállította le. Mint megállapították,

a szélhámos több mint egymillió lej összeggel csapta be a kereskedőket és előbb Jugoszláviába, majd Amerikába menekült.

Nemzetközi köröző levelet adtak ki elfogatására.

!! Legszebb ajándék könyvek

Petőfi Sándor költeményei Képes kiadás

(90 művészi képpel), fűzve 100 lej, egész vászon, aranyozott díszkötésben 130 lej. Amatőr-díszkiadás lamenteles papíron, — három színnyomású magyaros motívumokkal díszített aranyozott egész vászonkötésben 250 lej.

Petőfi:

János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók!

c. elbeszélő költeményei képes kiadásban (144 oldal) fűzve 40 lej, díszes kötésben 50 lej.

Arany János

válogatott költeményei

(160 oldal) fűzve 40 lej, díszes kötésben 50 lej.

Arany János

kisebbségi elbeszélő költeményei

(160 oldal) fűzve 40 lej, díszes kötésben 50 lej.

Fenti könyvekhez Dr. Görög Ferenc írt színes életrajzokat, bevezetéseket és magyarázatokat

Megrendelhetők

A „MINERVA” MÚINTÉZETNÉL

Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Targu-Muresen kaphatók a „KELETI ÚJSÁG” kirendeltségénél (Str. Stefan cel Mare 4.)

Junius 15-én életbelépett az új vasúti utasbiztosítás

A június 10-iki hivatalos lapban közli a vezérigazgatóság, hogy az utazási díjszabás második szakaszába a következőket töltötték be:

A vasut kötelezi magát, hogy a C. F. R. személyzet vagy vasúti anyag hibája következtében előállott balesetekenél életüket veszített utasok örököseit vagy magukat a megsebesült utasokat, azonnali kártérítésben részesíti. Fenti intézkedés vonatkozik a vonaton, automotoron és autóbusszon utazókra és a kártérítési összegek a következők: Elsőosztályú utasoknál 400.000 lej, másodosztályú utasoknál 300.000 lej, harmadosztályú utasoknál 200.000 lej. Ugyanezeket az összegeket fizetik ki a szolgáltatban utazó C. F. R. személyzetnek is, (vagy örököseiknek) ez esetben a kártérítés összegét a szerint állapítják meg, hogy az illető C. F. R. alkalmazott milyen kocsiszakaszban jogosult utazni. Külön utasítás fogja megállapítani az eljárást, amelyet követni kell vasúti balesetek esetében, valamint a feltételeket, amelyek alapján a kártérítést megadják, nemkülönben a kártérítés nagyságát is, sebesülés vagy részleges rokkantság eseteiben.

Hogy fenti célra a megfelelő alapot előte-

remtsék minden utazásnál a következő pótdíjakat számítják fel utasokként: Elsőosztályon 12 lej, másodosztályon 8 lej, harmadosztályon 4 lej. Fenti pótdíj független a távolságtól és attól a körülménytől is, hogy az utas teljes vagy részleges meneldíj kedvezményben részesül. Menetérti jegyeknél fenti összegek kétszeresét kell fizetni. Csoportos utazási igazolványoknál annyiszor kell megfizetni a pótdíjat, ahány utas az utazásban részt vesz. Bérlet vagy szabadjegy-tulajdonosok havonta a következő díjakat fizetik: elsőosztályon 80 lej, másodosztályon 60 lej, harmadosztályon 40 lej. Fényképes utazási igazolványok tulajdonosai fenti díjtételek felét fizetik az évi látványozás alkalmával, kivéve a gyermekeket, akik a kocsiosztályra való tekintet nélkül igazolványukként 5 lej látványozási díjat fizetnek. A C. F. R. autóbussz utasai minden utazásnál 4 lej pótdíjat fizetnek. Hasonló intézkedést vezetett be a C. F. R. az áruszállítványoknál történő kártérítésre vonatkozólag is, e végett minden szállítványon két százalékos pótdíjat számítanak fel. Fenti intézkedések június 15-én lépnek életbe.

Közelebből megvalósul a magyarnyelvű állami kereskedelmi liceum terve

Frana Péter igazgató a szülők küldöttségével megjelent Colan püspök közoktatásügyi miniszternél s előterjesztette az intézet létesítésének tervét

(Cluj, június 16.) Egész Románia területén az egyetlen magyar nyelvű kereskedelmi tagozat Clujon működik. A magyar tagozaton az egyes szaktárgyakat magyar tanárok vezetésével tanulhatják anyanyelvükön s így könnyebben haladhatnak előre tanulmányaikban. A magyar nyelvű tagozat természetesen a közoktatásügyi minisztérium felügyelete alatt áll 1925 óta és hivatalosan is megállapították, hogy kiváló eredményeket mutatott fel a kereskedelmi szakoktatás terén.

A kereskedelmi szakoktatás megreformálása-kor külön kereskedelmi liceumokat állítottak fel, hogy a szakoktatást megelőzően a kisdíjak itt nyerjenek előkészítő oktatást. Felmerült az a terv, hogy a kereskedelmi iskola magyar tagozata mellett magyar tannyelvű szakliceumot is szervezzenek.

Ennek a tervnek a gyakorlati keresztülvitelért már a múlt évben lépéseket tett Precup Ionel igazgató a minisztériumnál. Javaslataiban előterjesztette, hogy a magyar tannyelvű kereskedelmi liceumot, amíg a fenntartásához szükséges anyagi alapot előteremtik, költségvetésen felül is szervezzék meg. A minisztériumban komolyan foglalkoztak a tervvel, egyelőre azonban a gyakorlati keresztülvitelt elhalasztották. Most azonban valószínű, hogy sikerülni fog véglegesen megoldani a magyar kereskedelmi liceum kérdését.

A napokban Frana Péter, a magyar nyelvű tagozat igazgatója, a kisebbségi magyarság több vezető egyéniségeivel és szülőkkel, küldöttségileg felkérte Colan Nicolae püspök közoktatásügyi minisztert és előadta a kereskedelmi liceum tervét s egyúttal részletes emlékiratot nyújtottak át a miniszternek ebben az ügyben. Kérték, hogy a liceum megszervezésével tegyék lehetővé, hogy ez a fontos tanintézet már az ősz folyamán megkezdhesse működését. A szülők és Frana igazgató előterjesztését Colan püspök-miniszter nagy megértéssel fogadta annál is inkább, mert a kérést az intézet igazgatósága s a III. tankerületi felügyelőség szintén pártolólággal terjesztette elő a magyarnyelvű liceum ügyében. Colan püspök kijelentette, hogy a kérést a lehetőség szerint teljesíteni fogják s minden remény meg van arra, hogy a jövő tanévben már meg is kezdi működését az új tanintézet.

Milliók károkat okozott a mures-megyei itéletidő

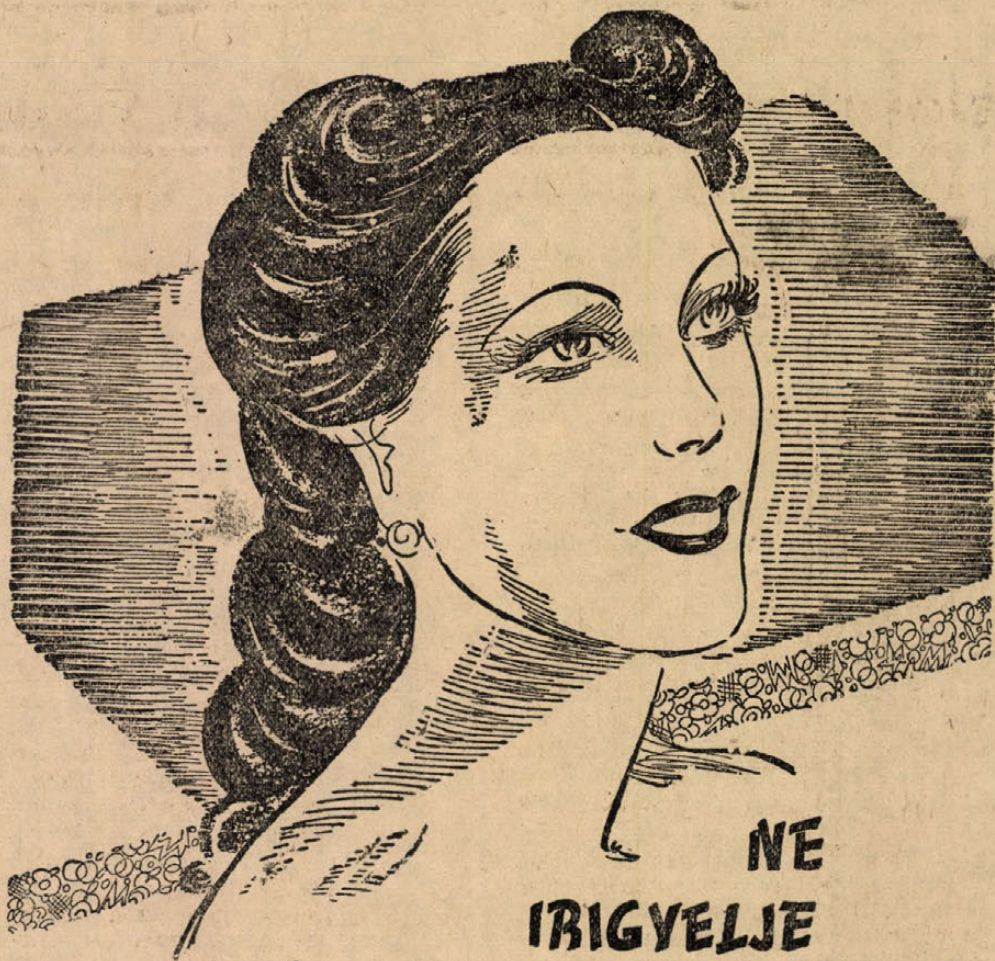
(Tg.-Mures, június 16.) Szerdán délután délről észak felé valóságos itéletidő vonult végig Muresmegye fölött. A vihar sok helyen milliók károkat is okozott. Suseniben Éltető Albertné szeszgyárának fedelét a vihar levitte és halván méterre sodorta a mezőn. Tg.-Muresen a Sft. Gheorghe uccai Izmael-ház, a Traian uccai Mészáros-ház, a főtéri Szalmási épület, a Kulturpalota szőlői esernyőből rakott fedelét és az új megyeház ideiglenes tetőzetét súlyosan megrongálta a vihar. Cristesti községben Székely László gazdálkodó újonnan épült házat teljesen romba döntötte. A fergeg az egész megye területén óriási károkat okozott a termésben is, különösen a Nyárad mentén, ahol az egy méternél magasabb buzavetést csaknem egészen tönkretett.

— Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrenlezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Ujabb forradalom kezdődött Mexikóban

(Mexikó, június 16.) Mexikóban csak a napokban verték le Cedillo tábornok lázadását és máris újabb zavargások törtek ki. Santantoniból érkező hírek szerint

több mexikói tartományban újabb forradalmi mozgalom kezdődött és Cedillo levert hívei is csatlakoztak ezeknek a mozgalmaknak tagjaihoz.



NE IRIGYELJE MÁSOK SZÉPSÉGÉT....

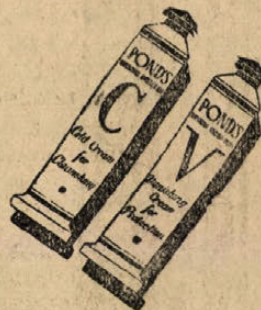
A lkalmazza Ön is a Pond's metódust és elragadó arcbőre lesz.

Tényleg igaz. Vannak nők, akik nem látszik megkoruk és mindenütt a férfiak csodálatának a tárgyai. Meg lehet győződve arról, hogy sikerüket az arcbőr gondozására fordított állandó erőfeszítésnek köszönhetik.

A Pond's módszer pontosan le van írva egy kis füzetben, amely minden Pond's krém csomagolásban található.

A Pond's púder, amelyet a Pond's „V” krém (nappalra) használata után alkalmaz, finom púder, amelyet minden kívánt színárnyalatban vásárolhat.

Pond's Skin Freshener a zsírosság minden nyomát eltávolítja. Ez a folyadék összehúzó hatású, anélkül, hogy a bőrt izgatná és az epidermisz hatásos erősítő szere, amely összehúzza a pórusokat és a bőrt finommá és ruganyossá teszi.



POND'S módszer

Tizenkétezer embert pusztított el tiz hét alatt a kolerajárvány Indiában

(BOMBAY, június 16.) India északi tartományaiban tiz hét óta erős kolerajárvány pusztít. A betegek száma elérte a huszonötezeret és csaknem minden második beteg, összesen tizenkétezer ember pusztult el a járvány során. Az egészségügyi hatóságok megszemélt egészségügyi intézkedéseket léptettek életbe s remélik, hogy az intézkedések hatásaként a járvány tovább terjedését sikerül megállítani.

Mozgalmat indítottak, hogy a tartományi székhelyet Clujról Oradeara helyezték át

(Oradea, június 16.) Oradeán széleskörű mozgalom indult annak az érdekében, hogy a megszervezendő Cris tartomány székhelye ne Cluj, hanem Oradea legyen. A megye társadalmi és közigazgatási vezetői csütörtökön délelőtt értekezletet tartottak a „Casa Națională” helyiségében s elhatározták, hogy öttagú küldöttséget menesztnek București-be, Miron Cristea pátriárka-minisz-

terelnökhöz. A küldöttség terjedelmes emlékiratot ad át, amelyben a tartományi székhely Oradeára való áthelyezését kéri. Az értekezlet elhatározta, hogy összeköttetésbe lépnek az érdekelt megyékkel és együttesen teszik meg a lépéseket a tartományi székhely Oradeára való áthelyezése érdekében.

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a
LUNA BUCUREȘTI-LOR
látogatóinak 50 és 75%-os
kedvezményt

GALERIES LAFAYETTE

minden árral versenyez, bármely
választékon töltesz és felülmul minden
minőséget.

HIREK

— Mihály nagyvajda Tg Jiuba érkezett. Bucurestiből jelentik: Mihály nagyvajda trónörökös zsilvölgyi útja során Targu Jiuba érkezett, majd a gormegyei Curtisoara községben vizsgálta felül a katonai előképzős ifjak munkáját.

— Hitler ezredet ajándékozott a hadsereg vezetői tisztségétől megvált Fritsch vezérrezredesnek, Berlinből jelentik: A német hadsereg vezetéségi karában történt legutóbbi változások során, amint ismeretes, Fritsch vezérrezredes megvált hadseregvezetői tisztségétől s azóta visszavonulva, birtokán élt. Hitler kancellár Fritschet most a német hadsereg megszervezése körül kifejtett érdemeiért a schwerini tüzérezred tulajdonosává nevezte ki.

— Keitel, német vezérkari főnök tanácskozása Imrédy magyar miniszterelnökkel. Budapestről jelentik: Keitel tábornok, a német szárazföldi hadsereg parancsnoka, aki repülőgépen érkezett Budapestre, hosszabb tanácskozást folytatott Imrédy Béla miniszterelnökkel. Este Maekensen budapesti német követ vacsorát adott a magasrangú katonai vendég tiszteletére. A vacsorán résztvett Kánya Kálmán külügyminiszter is.

— Cluj építőmunkás súlyos szerencsétlensége. Bucurestiből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség áldozatául esett Bucurestiben Mihály Sándor huszonöt éves cluji származású építőmunkás. Mihály a Mantuleasa uca 22. szám alatti épület javításánál dolgozott a második és harmadik emelet között. A munkás miközben az anyagot felhordó segédmunkásokat siettetve, áldugta a fejét a felvonó akna rácsán. Nem vette észre, hogy a felvonó fülke megindult lefelé és mielőtt visszahúzódott volna, fejét a lift borzalmasan összeroncsolta. A szerencsétlen munkást haldokolva szállították kórházba.

— Elbocsátották a kényszerlakhelyről a volt vasgárda három tagját. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium a vasgárda három volt tagjának Protopopescu és Luca Teodoru egyetemi tanároknak s végül Piperescu ezredesnek a kényszerlakóhelyről való elbocsátását és szabadságra helyezését rendelte el. Mindhárman nyilatkozatot adtak és ebben kötelezték magukat, hogy a jövőben semmiféle politikai mozgalomban nem vesznek részt, minden tevékenységüket lojálisan az ország és a trón érdekében fejtik ki.

— A CLUJI KOLPING LEGÉNYEGYLET TAGJAINAK FIGYELMEBE! Az egylet vezetősége felhívja a cluji Kolping legényegylet tagjainak figyelmét, hogy június 19-én, vasárnap délelőtt fél tízkor a Legényegylet Strada Baron L. Pop 3. szám alatti helyiségében lesz a gyülekező, hogy innen indulva közös menetben vegyenek részt az ünnepi körmeneten. A körmenetről való indokolatlan távolmaradás az egyesületből való kizárást vonhatja maga után.

— Ismét nyelvvizsgára állítják az oradeai közüzemek tisztviselőit. Oradeai tudósítónk jelenti: A napokban az a hír terjedt el a városban, hogy a városi üzemek tisztviselőit ismét nyelvvizsgára állítja a tanács. A nyelvvizsga kérdése eddig függőben volt, mert nem tisztázódott a közüzemek tisztviselőinek helyzete és maga a városi tanács sem tudta, hogy ezek a tisztviselők, közalkalmazottak-e, vagy magántisztviselők. A hír érthető izgalmat keltett, mert a közüzemek alkalmazottai között számos kisebbségi van. Munkatársunk esütörtökön érdeklődött a városházán a nyelvvizsgák ügye iránt s azt a felvilágosítást kapta, hogy a városi tanácsnak valóban szándékában áll a közüzemek tisztviselőit levizsgáztatni, de a vizsga határidejét még nem állapították meg.



SIDOROVICI ORSZÁGŐR-FŐPARANCSONOK LÁTOGATÁSA BERLINBEN. Sidorovici őrnagy a „Straja Tarii” főparancsnoka a német ifjúsági szervezetek tanulmányozására Berlinbe érkezett. A Friedrichstrassen levő állomás épülete előtt a Hitler ifjúság egyik kirendelt zenés osztaga felett tartott szemlét a romániai ifjúsági szervezet főparancsnoka. A Hitler ifjúság vezetői közül Amann és Lauterbacher parancsnokok fogadták Sidorovici őrnagyot. (PBZ — Inkey)

— Kerti ünnepély Deván. A Magda dr. Mosoigo elnöklése alatt álló „Reuniunea Femeilor Romane Unite” az elmúlt vasárnapon Benghiu ezredes-prefektus védnökségével sikerült kerti ünnepélyt rendezni Deván. A negyvenezer lejt meghaladó tiszta jövedelem a belépti díjakból s a sátrakban árult ételek és italok árából, valamint a tombola külön tízezer lejes jövedelméből gyűlt össze. A rendezőbizottság ezután is hálás köszönetet fejez ki a közönségnek és azoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akik különböző összegek, tombolatárgyak és a büffe anyagának összeadásával hozzájárultak a jövedelemhez, amelyet részben templomépítésre, részben pedig jótékony célra fordítanak.

Nagy érdeklődés előzi meg a Református Nőszövetség vasárnapi „Tarka Nap”-ját

Sok száz fül izgottan hallgatja a rádiót? Milyen időt jósol? Sok száz szem nézi az eget: Milyen napot ígér?... A sok fáradságos munkát, előkészületet, izgalmat, jó idő jutalmazza-e? Nagy napja a Nőszövetségnek ez a Tarka Nap. Amit kedvesség, figyelem, ötlet és jóízűség csak adhat, mindent összegyűjt erre a napra, hogy a vendégsereg, felnőttek és gyermekek, nagyok és kicsinyek egyaránt jól érezzék magukat. A Napközi Otthon és Aggmenház kerthelyisége, ahol a Tarka Nap lezajlik, elragadóan színes képet nyújt. A jól gondozott kerthelyiséget ezen a napon ötletes sátrak sorai díszítik, tele virágokkal, kézmunkákkal, ételekkel, italokkal. A büvész-szerencsesátor mellett ott látjuk majd a büffe-sátrat, fagyalt, kávé sátrat és mindenütt színes jelmezek teszik még változatosabbá a Tarka Nap képét. A nagy csárda a legfinomabb ételeket kínálja és a kiszolgálást maguk a Nőszövetség tagjai látják el. Jó zene és jó műsor biztosítja a vendégek jóhangulatát és gondoskodás történt arról is, hogy a kis gyermekek is egész napon át szórakozhassanak. Mindenkinek jólesik egy napra kiszakadni az élet bajaiból és gondjaiból és a Tarka Nap ehhez mindenkit hozzásegít. A helybeli Református Nőszövetség ugyanakkor, amikor Tarka Napjával kedves szórakozást nyújt vendégeinek, egyben jótékonyági intézményeinek és szegényeinek ellátásáról gondoskodik. Eppen ezért szeretettel kér mindenkit, hogy a 19-iki vasárnapot töltsse a Nőszövetség Tarka Napján, mert amellyel, hogy jól szórakozik, minden szeretetet és segítséget megérdemlő ügyet is szolgál.

A JÓ ARU ÉS JÓ HIRDETÉS

ALAPJA A JO
ÜZLETI NETNEK

Asszonyom,

hallotta-e,

hogy az e per kilója a piacon 12—14 lej. A válogatott, nagyszemű epret is meg lehet kapni különként 16 lejért. Ezzel szemben a csemegeüzletekben ma is 24—26 lejért kérnek el egy kiló eperért. Most van az ideje az eperbefőzésnek. Az olcsó gyümölcs okozta örömlünket azonban a drága cukor nagyon — megkeseríti;

hogy addig várjuk, hogy a cseresznye megolcsuljon, míg — a végére érünk. A cseresznye eltűnik, de nem lesz olcsóbb. „Meghal, de meg nem adja magát”;

hogy június 19-én, vasárnap este 8 órakor a Budapest II. rádió kedves és tehetséges „háználkfia”: B. Zsembery Elvira, a kitűnő zongoraművész hangversenyét fogja közvetíteni. Nagyszerű művésznőnk nemcsak országgrészünkben, hanem Magyarországon is „befutott”. Ezek és ezek hallgatják, amikor a rádióban felhangzik szép és egyéni játéka;

hogy Páris nagyban várja előkelő vendégeit: az angol királyi párt. A francia nemzeti butoraktár leghíresebb darabjait szedték össze a királyi termek bebutorozására. A királyné lakosztályát kedvenc színeiből: hársfából és halványdrap színekből állították össze és XVI. Lajos stílusú butorokkal rendezték be. Maria Antoniette híres nyoszolyáján pihen majd Anglia királynéja, a király pedig Napoleon ágyán. Vajjon milyen álma lesz Anglia uralkodópárjának a világhírű ágyakban?

hogy egy klubban vita folyt afelől, hogy mi is az a „gentleman”? Valaki azt mondta: „Gentleman az, aki még véletlenül sem játszana teniszt nadrágtartóban.” Egy közismert uriember itt csöndesen közbeszólt és így helyesbítette a mondást: „Az igazi gentleman még azt is megengedheti magának, hogy nadrágtartóban teniszezzen.”



SZEBB ARCBŐR-SIMÁBB BŐR, HÁLA ENNEK AZ EGYSZERŰ SZÉPÍTŐ-KURÁNAK

Hány — mindig megcsodált és boldog — nő győződött meg róla, milyen csodás a Palmolive szappan hatása. Ez a szépítőkúra olyan egyszerű! Reggel és este masszírozza arcát, a nyakát, vállait a Palmolive szappan bőséges habjával. Öblítse le vízzel, előbb meleggel, azután hideggel.

Ennyi az egész. Ez a csodás hab mélyen behatol a pórusokba és megtisztítja minden piszoktól. Hála az olajbogyó olajának, amellyel készül, a Palmolive szappan megpuhítja az epidermiszt és fiatalos hamvaságot kölcsönöz annak. Az Ön arc bőre fiatal-ságtól ragyogó lesz!

Palmolive olyan olcsó, hogy a nők milliói használják fürdőszappan gyanánt is, és boldogok, hogy testüket is oly gondosan kezelhetik, mint arcukukat.



— Uruguai elnököt választott. Montevideoból jelentik: Uruguai államban most folyt le a köztársasági elnökválasztás. Új köztársasági elnökké Alfredo Baldomirt választották meg.

— ISKOLAI HIREK. Az aludi református Bethlen Kollégium nyilvántartási jogú fiúiskolájában az I. osztályos felvételi vizsga június 24-ikén lesz. Tárgya: román nyelv, magyar nyelv és mennyiség. Felvételi vizsgára jelentkezhetnek azok, akik legalább négy elemi osztályt végeztek és magyar anyanyelvűek. Akiknek nem magyar hangzású a neve, a hatóságok előtt tett nyilatkozatot kell bemutatniuk arról, hogy magyar anyanyelvűeknek vallják magukat. A jelentkezés június 28-án délig írásos kérelemmel történhet. A kérelmet román-magyar nyelven kell kiállítani és a következő okmányok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Keresztlevél. 3. Alampolgársági bizonyítvány. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Elemi iskolai bizonyítvány. Amennyiben a tanuló felekezeti iskolában tanult, külön látványozás kell a revizortól. A korhatár 9½—13½ év. A vizsgadíj 80 lej. Vizsga szeptemberben is lesz. — A cluj református kollégiumban az I. és V. osztályos felvételi vizsgák június 21-én reggel 8 órakor kezdődnek. Mindkét vizsgára június 20-án estig kell jelentkezni a szükséges okmányokkal.

— A szegedi szabadtéri előadások idejei játérendje. Szegedről jelentik: A szegedi szabadtéri játékokat — melyeket az utóbbi hat év alatt több mint kétszázötvenezer néző nézett végig, — az idén is gazdag műsorral rendezik meg. A játékok július 23-ikán kezdődnek és augusztus 15-ig tartanak. Az idejei játérend a következő: Az „Ember tragédiá”-ját július 23-ikán, augusztus 7-ikén és 11-én adják elő. A „Bizánc” július 25-én, 31-én, augusztus 15-én kerül színre. A „Turandot” július 30-án mutatják be és megismétlik augusztus 4-én és 8-án. A „Háry János” bemutatója július 24., augusztus 1-én és 13-án lesz. Az „István király népe” című történelmi dráma előadási napjai augusztus 6., 9. és 14.

Időjárás

A bucaresti Időjárás-kutató Intézet jelentése szerint

Változó felhőzet, észak felől derülés. Nyugati szél. A hőmérséklet az ország keleti részén csökken s a többi részeken változatlan. Az eső több helyen tovább tart.

— SZABÓ DEZSŐNEK. LE KELL ŪLNIE EGYHÓNAPOS FOCHÁZBŪNTETÉSÉT. Budapesti jelentik: Szabó Dezsőt, a kiváló magyar író a magyar törvényesség annaktidején írgatásért egyhávi fogháza írlte, mert „szélsőséges rendszere” című kélelményében az illetékes magyar hatóságok szerint a nagybirtokos osztály és a szidó hitfelekezet ellen írgatott. A bűntetést legutóbb a tábla, csütörtökön pedig a Kuria is jóváhagyta és így az ígerőre emelkedett. Szabó Dezsőnek így most le kell ūlnie az egyhónapos fogházbűntetését.

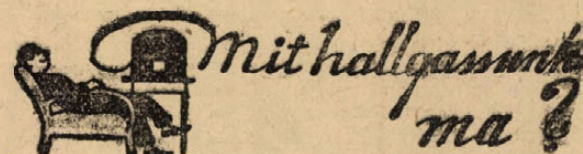
ÚJ KÖNYVEK

Szinyai Zoltán: Tán. Nemcsak a szerelem, a mámor, az élethajza, az élvezetek, a pénz, a kaland, a szórakozás és a mulatozás táncáról, hanem megoldást váró problémáival az egész mai magyar társadalom gazdasági és politikai életének táncáról is szól Szinyai Zoltán most megjelent regénye, a Tán. A legkülönbözőbb társadalmi rétegek, a legalacsonyabbtól a legmagasabbig, tisztes feleségtől a lokálnőig, nagyvárosi fiatal urileánytól a falun élő vénkisasszonyig, a minisztériumi főtisztviselőtől a szegény kábikosig, hosszú sorban vonulnak fel e népes regény lapjain, miként magában az életben is. Forró parfüm illatával és a vidék tiszta, hegyi levegőjével egyformán kábit és éltet ez a regény. A Tán nemcsak szórakozást és kultúrát nyújt az olvasónak, hanem megismerteti azt a földmunkás életével, a közép- és a nagyvárosi élettel, a természetes fejlődésnek kis réteg akarja utját állni a természetes fejlődésnek. A kötet az Athenaeum nagyregény sorozatában jelent meg. Díszes vászonkötésben 178 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagénál Cluj. Kérje a sorozat és az Athenaeum újlonságok teljes jegyzékét.

Új: Ady összes versei, könyvnap kiadás. Ady Endrének, a halhatatlan költőnek versei egy kötetben, mint összesítve megszámlálhatatlan kiadást érték el. Ady összes verseinek gyűjteményes kiadásából a legutolsó kiadás meglehetősen drága volt (300—500 lej). Eppen ezért az Athenaeum komoly kultúrászkéséglettel teljesített azzal, hogy Ady összes verseit a 938. júniusi könyvnap alkalmával teljes, olcsó propaganda kiadásban hozta ki. Ez az új Ady kiadás 544 lapon fehér papíron díszes vászonkötésben a könyvnap alköl ideje alatt 158 lej, azt követőleg pedig 251 lej lesz. Miután a könyvnap kedvezményes ár nem végleges, sietni kell a rendeléssel. Ady összes versei tehát nyomban rendelve 158 lej, később 251 lej minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagénál Cluj.

Légy jó mindhalálig. Móricz Zsigmondnak örök értékű regénye, úgy az írónak, mint a magyar ifodalomnak egyik legkiválóbb remekműve. A pompás regény úgy az ifúságnak, mint felnőtteknek leg-

kedvesebb, legragyogóbb olvasmánya. Az eddigi drága kiadások helyett, most az Athenaeum a 938. júniusi könyvnapra szép kiállításban, fehér papíron 282 oldalon fűzve érdekes címlappal könyvnap kedvezményes áron 59 lejért hozta ki, Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig a könyvét, amely kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepagénál Cluj. Móricz könyvnap kiadása azonnal rendelve 59 lej, később 105 lej.



19.30: Lili. Harvey énekes színműve, Budapest.
19.30: A Nürnbergi mesterdalnokok. Wagner operája, Droitwich.
20.55: Luxemburg grófja. Lehár operettje, Bero-münster.
21.35: Fallstaff. Verdi operája lemezeken, Bucuresti.

RADIO-MŪSOR

Péntek, június 17.

BUCURESTI 6.30: Reggeli műsor. 13.25: Déli szó-rakoztató hangverseny. 14: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.15: Kamarazene. Rádió Románia: Román lemezek. 20.15: Énekszámok. 21.05: Ének és hárfahangverseny. 21.35: Fallstaff. Verdi operája lemezeken. BUDAPEST. 7.45: Torna, lemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Balatonmenti regék és mondák. 13: Harangszó. 13.05: Zongora és énekszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos idő. 14.30: Katonazene. 14.35: Hírek. 17.15: Diákféltő. 17.45: Időjelzés. 18: Az új olasz szobrászat. 18.30: Cigányzene. 19.20: Sport. 19.30: Lili. Énekes színmű. 21.30: Hírek. 21.50: Jazz. 22.40: Idő-járás. 22.45: Operaház zenekara. 24.10: Lemezek.

Szombat, július 18.

BUCURESTI 6.30: Reggeli műsor. 13.25: Déli szó-rakoztató hangverseny. 14: Hírek. 14.30: Hanglemez-hangverseny. 19.15: Tánlemez. 20: Hanglemez-hangverseny. 20.35: Énekszámok. 21.15: A rádió szalonzenekarának hangversenye. 22.45: Értelmi zene. 24: Hanglemezhangverseny. BUDAPEST. 7.45: Torna, lemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.45: Szépművészeti Múzeum olasz grafikai kiállításának ismertetése. 13: Harangszó. 13.05: Postászenekar. 13.30: Időjelzés. 14.20: Időjelzés. 14.30: Lemezek. 15.35: Hírek. 17.15: Balaton mesék. 17.45: Időjelzés. 18: Mit ūzen a rádió? 18: Szalonzene. 19.15: Erkölcsei és szellemi erő a modern hadviselésben. 19.45: Beszékert dalárda. 20.25: Baude-laire. Előadás versekkel. 21: Hangverseny Magyarországi kormányzója hetvenedik születésnapján. 21.30: Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök köszöntőt mond. 22.10: Hírek. 22.30: Cigányzene. 22.55: Időjárás. 23.20: Zongoraszámok. 24.10: Jazz.

S P O R T

Magyarország és Olaszország jutottak a világbajnokság döntőjébe!

Magyarország—Svédország 5:1 (3:1) — Olaszország—Brazília 2:1 (0:0)

Páris — 28 ezer néző — Biró: Leclerque francia

Magyarország: Szabó—Korányi, Biró—Szalay, Turay, Lázár—Sas, Zsengellér, Sárosi dr., Toldi, Titkos.

Svédország: Abrahamson—Erikson, Kaligren—Almgren, Jakobson, Svenström—Nyberg, Jonasson, Andersson, Keller, Wetterström.

Nagy melegben a vártól jóval nagyobb közönség előtt kezdődött meg a magyar—svéd világbajnoki középdöntő mérkőzés. Csak huszezer nézőre számítottak, ezzel szemben közel harmincezer ember jelent meg, ami azt bizonyítja, hogy ettől a mérkőzéstől jó sportot várt a közönség. A svédok ugyan csalódást keltettek, mert nem mutatták azt a nagy játékot, amit vártak tőlük, a magyarok játéka viszont értékes labdarugás volt.

A svédok kezdik a játékot és már a második percben meglepetésszerű gólt érnek el:

Nyberg elszalad, a magyar védelem azt hiszi, hogy a bíró lesállítás miatt megállítja a svéd szélsőt,

a bíró síjja azonban néma, Nyberg bekanyarodik és éles lapos lövést küld a tulsó sarokra, Szabó hiába veti magát. 1:0-ra vezetnek a svédok!

A következő percekben egymásután vezetik támadásaikat a magyar csatárok, fölényt harcolnak ki. A 9. és 10. percekben két szögletet is rug a magyar csapat. A 11. percben Titkos, a 12. percben Sárosi dr. lö alig kapu mellé. A 13. percben Zsengellér bombalövését pompásan védi Abrahamson. A 17. és 18. percekben előbb Titkos, majd Zsengellér bombáznak mellé. A sorozatos támadásnak a 19. percben van eredménye: egyenlít a magyar csapat.

Csillogó összjátékú támadás fut végig a pályán: Sárosi—Toldi—Titkos a labda útja. A szélső beadása pontosan száll és Zsengellér fejese védhetetlenül vágódik a hálóba, 1:1.

A magyar csapat továbbra is fölényben marad. A 26. percben Sárosi dr. pompás góljával már 2:1 az eredmény, míg a harmadik gól Zsengellér érdeme a 38. percben, 3:1.

A magyar csatársor nagy formára fut fel — ez eldönti a mérkőzés sorsát

A második féldő erőteljes magyar támadásokkal kezdődik. A svéd kapus először Toldi fejesét fogja, majd Sárosi lövését. Az első öt percben a svédok egyáltalában nem is jutottak szóhoz. Az első svéd támadást Korányi biztosan fejeli s Nyberg középreadása után Szabó kezébe kerül a labda. A 10. percben harmadszor jutnak sarokrugáshoz a magyarok, míg a svédeknek egyetlen kornert sem sikerül még szerezniük. A sarokrugás eredménytelen marad, majd a következő percben Abrahamson a kitűnő svéd kapus csak vetődve tudja fogni Toldi lövését. A 15. percben jó helyzethez jut Wetterström a svédok bal szélsője, aki egymaga öt gólt lőtt a kubaiaknak, de ezuttal nem sikerül a lövése: magasan kapu fölé megy.

A magyar csapat nyomása tovább tart, de a svédok nagyon jól védekeznek, Sas, majd Zsengellér szerelik. A 19. percben a közönség hangosan tüntet a bíró ellen, mert az megállította a lesben levő Nybergét. A 20. percben negyedik sarokrugását éri el a magyar csapat, majd a következő percben újabb gól születik: Zsengellér Sas szökteti, Sas a vonalról hátrahúz Sárosinak, akinek fejéről pontosan vágódik a kapu balsarkába a labda. 4:1-re vezet Magyarország.

Újrakezdés után a svédok támadnak, de csak muló fellángolás igyekezetük s ismét az ő térfelükre kerül a labda. Sas kornere után a 27. percben izgalmas jelenetek játszódnak le a svéd kapu előtt. Zsengellér hatalmas lövése a kapufa belső élet ta-

lálja el, onan a kapusra s annak testéről kornerre pattan. A sarokrugás után Toldi lö s irtózatoss erejű bombáját ezuttal a felső kapufa menti. A két nagyszerű lövést megtapsolja a közönség.

A magyarok negyedórás nyomasztó fölénye végétért. A magyar csapat úgy látszik mintha csak tartani akarná az eredményt, kissé kényelmesen játszik és a svédok is szóhoz jutnak. Keller alig lö fölé a 30. percben, majd Nyberg a hatos sarkáról mellé céloz. A 32. percben a hetedik szögletet rugja a magyar csapat: Sas rugását Sárosi dr. csodás hátrahúzással emeli kapura, Abrahamson remekül véd. A közönség hosszasan megtapsolja a szép jelenetet. A 36. percben szép svéd támadás fut, Wetterström kapu mellé küldi gyengén a labdát.

A 40. percben esik az utolsó gól: Titkos beadását Sárosi dr. kapja, nagyszerű érzékkel Zsengellérhez játszik, aki a 16-oson még egy lépést tesz és zsinoregyenes lövése a háló jobb alsó sarkában köt ki, 5:1.

Az utolsó percek váltakozó játékkal telnek el, mindkét csapat belenyugszik az eredménybe.

A magyar csapat végig nagyszerűen játszott s csütörtöki játékával a párisi közönséget is meghódította. Úgy taktikailag, mint technikailag nagy fölényben volt, végig biztosan tartotta kezében a mérkőzést s a svédok pillanatig sem tudták kétségessé tenni győzelmét, annak ellenére sem, hogy ők szerezték meg az első gólt. A védelem a már eddigi mérkőzéseken is a legjobb része volt a csapatnak s

ez alkalommal is áttörhetetlen volt. A fedezetsor is nagyszerűen oldotta meg feladatát s a csatársor, amelynek teljesítményét eddig a leginkább lehetett kifogásolni, a csütörtöki mérkőzésen olyan formára futott fel, amely a döntőre is nagy reményekre jogosítja fel a magyar csapatot.

A döntőben tehát Magyarország és Olaszország találkozhat. A világbajnoki mezőny sorsolásakor már előre lehetett látni, hogy ez a két csapat jut be a döntőbe s az eredmények igazolták is mindazokat, akik az erőviszonyok tudatában erre számítottak. A döntő vasárnap a Colombesi stadionban fog lefolyni s bizonyára hatalmas küzdelem fog kialakulni a két együttes között. Magyarországnak nemcsak eddigi fölényes győzelmei, hanem a mutatott játékok alapján is több esélye van, mint bármikor az olaszok legyőzésére.

NYILATKOZATOK

Usetty Béla dr., a magyar szövetség elnöke: „Nem kell elbizakodni, mert még hátra van a legnehezebb feladat: a döntő. A magyar csapat mindenestre bebizonyította, hogy a legelső között van a világon, s a legrosszabb esetben is a második lesz. A csapat vasárnap hatalmas akarással fog küzdeni s remélem, hogy nagy örömet fog szerezni nekünk.”

Dietz dr., szövetségi kapitány: „Becsületes munkával küzdöttük fel magunkat a döntőig. Ha a sokat emlegetett szerencsém ez alkalommal mellém fog állani, akkor nem remélt nagy eredménnyel dicsekedhetünk majd el.”

*

A középdöntő másik mérkőzése:

OLASZORSZÁG—BRAZILIA 2:0 (0:0). A második féldő 35. percében ez volt az eredmény. Hatalmas küzdelemben győztek az olaszok. (A mérkőzés pontos végeredménye „Legjobb sport” rovatunkban.)

Vasárnap FC Rapid—TMAC Román Kupa döntő

(București, június 16.) A Román Kupa bizottság június 19-ikére, vasárnapra kitűzte a Román Kupa döntőjét.

Az FC Rapid—TMAC döntő vezetésére Xifandó bíró jelölék ki.

Az FC Rapid arra hivatkozva, hogy játékosai a világbajnokság miatt fáradtak és sérültek, kérte a döntő elhalasztását. Ezt a kérést azonban a bizottság elutasította.

Bal alsó karját törte Planicska, a csehek világhírű kapusa a brazilok elleni első mérkőzésen. Planicska a labdarugó világbajnokság legsúlyosabb sérültje.

Szigeti magyar—Langanay francia 6:3, 6:1. Szigeti nyerte a párisi teniszeremény vígaszdíját. A mérkőzést a főpályán 10 ezer néző előtt játszották le.

A Phönix nagy veresége Targumuresen, Mureș—Phönix 7:3 (2:2). A Hungáriát legyőző Phönix gyenge formája meglepetés.

Csütörtökre halasztották a bucuresti HASK—Venus esti villanyfényes mérkőzést a kedvezőtlen időjárás miatt.

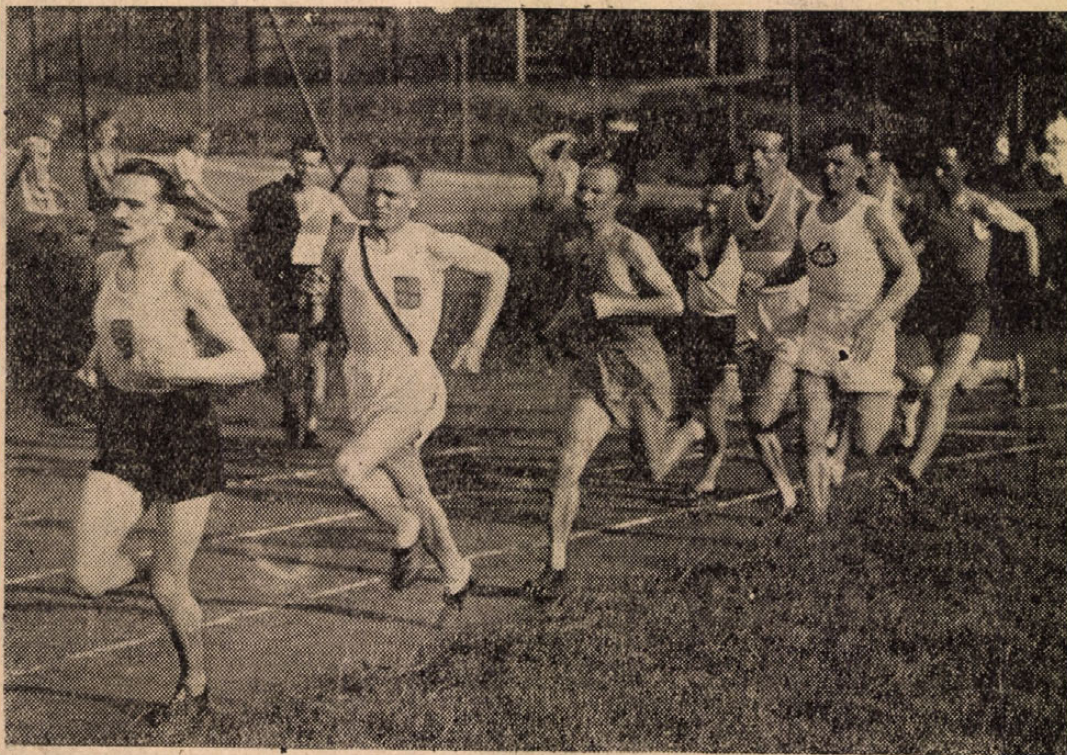
BSK—Ujpest 4:1 (2:1). Ujpest második mérkőzését is elvesztette Belgrádban.

A belga csapat győzött a bucuresti lovasverseny Nemzetek Díja versenyben.

605 CM. A NŐI TAVOLUGRÁS ÚJ VI-LAGREKORDJA. Az Amerikában élő lengyel Walasiewicz ugrotta Clevelandban.

Chirotu és Vintila nem játszhatnak a Közép-európa Kupában, mert súlyos izomzúzódásokat szenvedtek a kubaiak elleni VB mérkőzésen.

Szeged FC—Szerb Banat válogatott 3:2 (2:1) Nagyikindán.



A 10 ezer méteres síkfutás, melyet Virtanen, a híres finn futó nem bírt végig és feladta a versenyt. A budapesti verseny mezőnye — balról: Csaplár (feladta), Kelen a második helyezett, Esztergomi (feladta), Szilágyi a győztes (sötétebb felső mezben, Virtanen finn (fehér mezben).

KÖZGAZDASÁG

Nagyszabású szövetkezeti kiállítást rendez a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége

Ötvenszázalékos vasuti kedvezményt kapnak a kiállítás látogatói

(Cluj, június 16.) A transzilvániai magyar szövetkezetek központja, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége, június 28-án tartja meg tizenötödik jubiláris közgyűlését és ennek keretében nagyszabású szövetkezeti kiállítást rendez Clujon.

A kiállítás célja: a szövetkezeti mozgalom eddig elért eredményének együttes bemutatása. A kiállítási anyagot a hitel-, tej-, valamint mezőgazdasági és ipari termelő és értékesítő szövetkezetek fogják összeállítani. Ertesztésünk szerint a kiállításra meghívták a „Hangya” szövetkezetek központját is, amely egy egész termet betöltő kiállítási anyaggal fogja bemutatni a fogyasztási szövetkezetek munkájának eredményét. Nagy anyaggal vesz részt a kiállításon a „Pitvar” háziipari szövetkezet is. Külön érdeklődésre tarthat számot a „Transsylvania” tejszövetkezeteknek és feldolgozó telepeinek kiállítási anyaga is.

A különböző mezőgazdasági termelő és értékesítő szövetkezetek mellett az ipari termelő-szövetkezetek kiállítása fogja a látogatók érdeklődését magára vonni. A közönség még nem is tudja, hogy milyen sokféle ipari cikket szerezhet be az ipari szövetkezetektől.

A kiállítást a cluji Katolikus Kör helyiségei-



VICHY
ÁLLAMI FORRÁSOK

5 ÓRA PÁRISTÓL
MÁJUS—OKTÓBER
VICHY-FÜRDŐ

A mól és gyomér rendellenességeinél,
anyagcsere betegségeknél
(köszvény, cukorbetegség, reuma, elhízás).
A világ legjobban berendezett
forráskészletével. Teljes hidro-
rúpa, thermothérápia, mechanothérápia, elektrothérápia.
KASZINO—SZÍNHÁZ—HANGVERSENYEK

Számos szálloda és villa
minden kategóriából.



A târgu-muresi tábla törölte a Gödemesterházi Erdőuradalom félmillió bírságát

(Tg.-Mures, június 16.) Rendkívül érdekes, elvi jelentőségű döntést hozott a târgu-muresi ítélőtábla a Gödemesterházi Erdőuradalom és a munkaügyi minisztérium perében. A tábla döntésével a Lunca Bradului székely favállalat 420 ezer lej bírságtól szabadult meg.

Még 1936 októberében történt, hogy a munkaügyi minisztériumtól háromtagú bizottság szállt ki a Gödemesterházi Erdőuradalomhoz s megállapította a vállalat 1935. évi jelentése alapján, hogy nemzeti munkavédelmi törvény személyzeti arányszámra vonatkozó intézkedéseinek a cég nem tett eleget. A bizottság jegyzőkönyvet vett fel és abban 60 ezer lej bírságot rótt ki. A vállalat az összeget letétbe helyezte, de egyben a târgumuresi törvényszékhez fellebbezett.

Az érdemi tárgyalásra még sor sem került, de 1937 júliusában a vállalatot ismét ellenőrizték és ezúttal 360 ezer lej bírsággal sújtották. A favállalat fellebbezett, de a törvényszék — egyesítve a két ügyet — a bírságolást helybenhagyta.

A Gödemesterházi Erdőuradalom felfolyamodást adott be az ítélőtáblához, amely most tárgyalta le a közel félmillió lej bírság ügyét. A tárgyaláson, amelyen a vállalatot Komhoffer Vilmos dr. reghini ügyvédén kívül Vermeulin professzor, a bucurestii egyetem jogi fakultásának hírneves magánjogtudósa is képviselte, kiderült, miért sújtották két ízben is hatalmas bírsággal a vállalatot.

A cégnél külföldi vállalatoknak is van érdekeltsége s ezek — mint szokásos — két bizalmi emberüket delegálták a vállalathoz. Ezeket — bár fizetésüket a külföldi vállalatok folyósították — a szokásos személyzeti kiutá-

ben (Kogălniceanu-ueca 7.) rendezik meg. A vidéki látogatók számára ötven százalékos vasuti kedvezményt kér a kiállítást rendező szövetkezeti központ. A kiállítás mindössze négy napig tart, június 26-tól 29-ig. A kiállítás vasuti kedvezményének igénybevételére vonatkozólag külön közleményben fogjuk olvasóinkat tájékoztatni. A kiállítással kapcsolatos megkeresésekkel közvetlenül a Szövetkezeti Központhoz, vagy annak aradi, oradeai, târgumuresi, illetve sf.-gheorghei kirendeltségeihez forduljanak az illetők.

tásba felvették s a minisztérium kiküldöttjei ezek miatt vélték, hogy a vállalat nem tesz eleget a nemzeti munkavédelmi törvény rendelkezésének.

A tárgyaláson a két ügyvéd kihangsúlyozta, hogy ez a két ellenőr nem volt a cég saját alkalmazottja, de a miniszteri bizottság a védekezésre nem adott módot. Végül a Semmitőszéknek 1937 december 15-én hozott döntésével igazolták, hogy az Astra Romana petróleumvállalatot hasonló eset miatt mentesítették a bírság alól.

Bár a minisztérium jogi képviselője az érvelés ellen kifogásokat hozott fel, a táblai tanács mégis a fellebbező vállalat álláspontját fogadta el és helyet adva a fellebbezésnek, a Gödemesterházi Erdőuradalom mentesítette a bírság alól.

TÖLGYKIVITELI TILALOM. Bucurestiből jelentik: Szakkörökben elterjedt hírek szerint a kormány tölgykiviteli tilalom életbeléptetésének tervével foglalkozik. A kiviteli tilalom életbeléptetése ellen a termelők állást foglalnak és már közben is jártak a kormánynál, hogy a kormány tekintsen el a tölgykiviteli tilalom életbeléptetésétől.

TENGERI ELADÁSI EGYZEMÉNYT KÖTÖTT ROMÁNIA ARGENTINÁVAL. Bucurestiből jelentik: Románia és Argentína között a kukoricaeladásokkal kapcsolatban ugynevezett „uriemberi megállapodás” jött létre, amely szerint Argentína nem engedi meg a kukorica kivitelét, ha az ár Buenos Ayresben öt peso alá esik. Románia szintén beszünteti a kivitelét, ha az ár Brailában 100 kg.-ként 33 francia frank alá süllyed. A megegyeződést már a román kormány gazdasági bizottsága is jóváhagyta.

Szövetséget alakítanak az ásványvízforrás tulajdonosok, Bucurestiben megalakult az ásványvízforrás tulajdonosok szövetsége „Asociație Proprietarilor și Exploatatorilor de Apă Minerală Naturală și Acid Carbonic Natural din România” néven.

A JO HIRDETÉS

VORZSA
az olvasó
személt

MOZI-MŰSOROK

CAPITOL Lucrecia Borgia, Abel Gance rendezése. Főszerepben Edwige Feuillere és Gabriel Gabrio. Műsor előtt: Világíradó.

ROYAL I. Hozomány nélkül. Szovjet film, Chaikovsky zenéjével; II. A leggyőzhetetlen detektív. Főszerepben Richard Talma-geval.

EDISON-mozgó: I. Januári kapitány, Shirley Temple legutolsó és legjobb filmje; II. Vörös sugar, izgalmas izgalma, Főszerepben Jean Rogers és Noáh Berry és Rex, a csoda ló; III. Híradó és Micky Maus.

SELECT Gasparone. Főszerepben Rökk Marika, Schlezák Leó és Sima Oszkár.

MUNKAS-mozgó: I. A kis lázadó. Főszerepben Shirley Temple és John Boles; II. A kalózok kincse. Főszerepben Shil Jason, Mary Robson és Guy Gibbee; III. Híradó.

OPERA-mozgó: Csütörtöktől közkinátra: Törvényen kívül. Főszerepben Danielle Darrieux és Charles Vanel.

THALIA-mozgó: A grófnő és apródja. Főszerepben Fred Astaire és Gracie Allan.

URANIA A sivatag fia. Főszerepben Schlezák Leó és Sima Oszkár.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej
Legkezebb apróhirdetés ára 20 lej
Állásfoglalások részére:
Szavanként 1 lej. — Legkezebb apróhirdetés ára 10 lej.

Nagyobb mennyiség lekötésénél árendemény!!

Jelölés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg beküldése esetén válaszolunk és csak portázott leveleket továbbítunk.

Lakás

EGY kicsi üres szoba Strada Maşiniştilor 8-a, alatt kiadó.

KÉT szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, élskamra, előnyös áron azonnalra kiadó. Strada V. Goldiş 21. szám alatt. Lakás megtekinthető délután 3—4 óráig, értekezhetni ugyancsak időben ugyanott.

G 108

KIADÓ azonnalra 2 butorozott szoba fürdőszoba használattal, különbejárattal. Donat 3. szám.

G 109

Adás-vétel

Donát uton közel öt holdas gyümölcsös, szőlő, lakóházakkal és gazdasági épületekkel eladó, esetleg elcserélhető jövedelmező városi házzal. Asztalos ügyvéd, Str. Maniu 43.

377

VILLATELKEK sürgősen eladók a Strada Amos Frâncuban, Erdéklődni Str. Vulcan 16.

— 429

Használt, de jó állapotban levő jégszekrényt keresek megvételre. Címeket a kiadóhivatalba kérek.



LEGUJABB

TÁVIRAT-RADIO-TELEFON

Ezer zsidót tartóztattak le Berlinben

(BERLIN, június 16.) A berlini rendőrség az elmúlt héten nagy nyomozást folytatott le berlini zsidó körökben és számos letartóztatás is történt. A letartóztatottak pontos számát nem ismerik, egyes hírek szerint azonban ezernél több embert vettek őrizetbe. A hatóságok nem adnak pontos felvilágosítást a letartóztatások okáról sem. Ugy hírlik azonban, hogy a zsidó ügynökök nagyban foglalkoztak a kábítószer-kereskedelemmel és ez adott okot letartóztatásukra Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozása óta Berlinben nagyon megszorodott a zsidók száma.

(Berlin, június 16.) A hivatalos lapban csütörtökön megjelent a zsidó cégek elkülönítésére vonatkozó törvényrendelet. Zsidó cégeknek tekintik azokat a vállalatokat, amelyek igazgatóságában, vagy felügyelőbizottságában akár egyetlen

zsidó is van, vagy tőkéjének egynegyed részét zsidó kézben van. Gondoskodás történik arról, hogy ezeket az üzleteket megfelelő jellel különböztessék meg.

Halálra ítélték az elrabolt kis Jimmy Chan gyilkosát

(MIAMI, június 16.) Az amerikai bíróság csütörtökön hozta meg ítéletét a kis Jimmy Chan gyilkosának, Mac Calknak ügyében. A bíróság Mac Calk halálra ítélte, a kivégzés napját azonban még nem állapították meg.

A francia határon át újból megkezdődött a spanyol köztársasági katonák menekülése

Botrányos verekedés a francia képviselőházban a spanyol menekültek kérdése miatt — Újabb eredményes támadásokat indított a nemzeti hadsereg

(Páris, június 16.) Burgosi jelentés szerint a spanyol nemzeti csapatok a bielsai szakaszon is megkezdtek az erőteljes támadást. A csapatoknak sikerült jelentékenyen előre nyomulni és a köztársaságiak sok fontos állást veszítettek és megkezdtek a visszavonulást a francia határ felé. A francia határon át újból megindult a menekülők özönlése. Csütörtökre virradó éjjeltájban

háromezer spanyol menekülő érkezett a határra s ezeket a francia határőrök azonnal lefegyverezték.

A spanyol nemzeti repülők csütörtökön délelőtt tizenegy órakor újból bombázták Valenciát.

A spanyol harcterekről érkező legújabb jelentés szerint a nemzeti csapatok elfoglalták Villa Realt.

Az estramadurai hárvonalon a nemzetiek nagy erővel támadják a köztársaságiak állásait, ezeknek azonban eddig sikerült a támadást visszaverniük.

Botrány a francia képviselőházban

A francia képviselőház csütörtöki ülésén Pixiel jobboldali képviselő közölte, hogy értesülései szerint a negyvenharmadik spanyol köztársasági hadosztály átlépte a francia ha-

tárt és a határőrök lefegyverezték őket. A kommunista képviselők állandóan közbekiáltásokkal zavarták Pixiet, Herriot képviselőházi elnök kénytelen volt felfüggeszteni az ülést. Az újrakezdés után Duclos képviselőházi alelnök akart beszélni, ebben a pillanatban azonban még nagyobb botrány tört ki.

A kommunista képviselők megtámadták Claudet képviselőt és a szemén megsebesítették. A verekedésben kisebb sérülést szenvedtek Cornamin, Peugeot és Temple képviselők is.

Herriot végül kénytelen volt az ülést újból felfüggeszteni és annak folytatását péntek reggelre tűzte ki.

A külügyminisztérium nem tud róla

(London, június 16.) Az angol külügyminisztériumhoz eddig még nem érkezett semmiféle megerősítés arra vonatkozóan, hogy szerdán a spanyol vizeken újból repülő-támadás történt angol hajók ellen. Hivatalos angol helyen bizalmatlansággal fogadják azt az egyes lapokban megjelent hírt is, hogy a Castellon elleni támadásban német torpedórombolók is részt vettek volna. Ha ez a hír alapos lenne, úgy az angol kormány már rég megkapta volna az angol tengerészeti hatóságok jelentését.

Jugoszlávia új belgiumi követe átnyújtotta megbízólevelét

(Brüsszel, június 16.) Lipót belga király csütörtökön kihallgatáson fogadta Lazarevicsét, Jugoszlávia új belgiumi követét, aki átnyújtotta megbízólevelét.

Franciaország jegyzékben közölte az Egyesült Államokkal, hogy háborús kölcsönének legközelebbi részletét nem tudja törleszteni

(Washington, június 16.) Az Egyesült Államok külügyminisztériuma jegyzéket kapott a francia kormánytól. A jegyzék közli, hogy Franciaország nem fizeti meg a június 15-ikén esedékes kölcsöntörlesztési összeget. Magyarország az Egyesült Államok külügyminisztériumához intézett jegyzékében közli, hogy 9800 dollárt fog fizetni.

Példátlan gyorsasággal jegyezték le a nyolcvanmillió fontsterling értékű angol nemzetvédelmi kölcsönt

(London, június 16.) Az angol nemzetvédelmi kölcsönt nyolcvanmillió fontsterling értékben példátlan gyorsasággal, teljes egészében lejegyezték. Reggel 9 órakor kezdődött meg a kölcsönjegyzés művelete és este 6 órakor már be is fejeződött.

Tiszteletbeli tagjává választotta Péter jugoszláv királyt a királyi román autóklub

(Bucaresti, június 16.) A királyi román autóklub szerdán rendkívüli ülést tartott. A gyűlésen Péter jugoszláv királyt a klub tiszteletbeli tagjává választották.

Svédország megünnepelte Gusztáv király nyolcvanadik születésnapját

(Stockholm, június 16.) Svédországban csütörtökön ünnepelték Gusztáv svéd király nyolcvanadik születésnapját. Valamennyi svéd templomban istentiszteleteket tartottak. Az uralkodó a királyi vár birodalmi termében fogadta a svéd kormány, országgyűlés, a hadsereg, a tengerészet, a tisztviselői kar s a különböző birodalmi egyesületek küldöttségeit. Délben az összes svéd kaszányakban huszonegy ágyulóvést adtak le. Az ünnepségeken részt vett a norvég és dán király és a finn köztársasági elnök is.

Anglia mindig kész a fegyverkezés korlátozására együttműködni a többi nemzetekkel

(London, június 16.) Az angol alsóház csütörtök délutáni ülésén Henderson képviselő szóba hozta Hull amerikai külügyminiszternek azt a nyilatkozatát, amely szerint az amerikai kormány kész közreműködni a többi nemzetekkel együtt a fegyverkezés korlátozására és csökkentésére vonatkozó hatályos egyezmény megvalósításában. Chamberlain angol miniszterelnök ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy az angol kormány teljes mértékben osztja Hull felfogását és érzelmeit és mindig kész arra, hogy a többi nemzetekkel együttműködjék ebben a kérdésben.

A román munkaügyi miniszter a berlini kézműipari kiállításon

Berlin, június 16.) Ralea román munkaügyi miniszter, amint ismeretes, Berlinben tartózkodik. Ralea megtekintette a nemzetközi kézműiparos kiállítás román csarnokát, majd Kölnbe utazott. Kölnben a munkaszolgálat vezetői fogadták.

LEGUJABB SPORTHIREK

Olaszország — Brazília 2:1 (1:0)

Az olasz-brazil világbajnoki elődöntő labdarúgómérkőzés során döntetlenül végződött első félidő után, — mint már lapunk más helyén említettük — a második félidő 35-ik percében már 2:0 vezetéshez jutott az olasz csapat. A második félidő ördöklő iramban kezdődött s heves, váltakozó támadások után, a 13-ik percben Colausi bombája az olaszoknak szerezte meg a vezetést. Két perccel később egy veszélyes olasz támadást a brazilok szabálytalanul akasztanak meg, a bíró 11-esít ítélt, amelyből Meazza az olaszok második gólját szerzi meg. A brazil csapat ezután még jobban belefelepszik a játékba s hatalmas erőfeszítéssel igyekszik egyenlíteni, de csak szépitni tud már az eredményen, a 43-ik percben Romeo góljával.

Gróf első, Csik negyedik lett a 200 méteres gyorsúszásban

Budapest: A budapesti nemzetközi uszómérkőzések során nagy meglepetést keltett a négyszázméteres gyorsúszás eredménye. Itt ugyanis Gróf győzött 2 perc 14.2 mp-es idővel, míg Csik Ferenc csak negyedik lett. Egyéb eredmények a következők: 200 méteres hát: Hweger dán 2 perc 52.1 mp. 2. Györfi magyar 3 perc 14.6 mp. 200 méteres mell: Sörensen dán 3 p. 11.4. 2. Szigeti magyar 3 perc 17 mp. 100 méteres gyors: Hweger dán 1 perc 07.6 mp. 2. Svédén dán 1 perc 10.2 mp. 3. Ács magyar 1 perc 12.8. 3×100 méteres vegyes staféta: 1. Dánia 4 perc 07.4 mp. 2. BSE 4 perc 22 mp. Budapest—Prága vízpoló mérkőzés 7:0 (2:0).

KISPEST—MACABI Vilna 7:2 (3:0). Ezt a szép eredményt érte el a külföldön portyázó magyar csapat legutóbbi mérkőzése során.

— Négy embert sebesített meg pillanatnyi elmezavarában egy olasz gyalogosi katona. Rómából jelentik: Egy olasz eritreai gyalogosi katona, aki az abesszin hadjáratban, mint tolmács vett részt, szerdán a római „Juda oroszlánja” szobor előtt pillanatnyi elmezavarában egy öklözővel négy személyt súlyosan megsebesített.